

COL·LABORACIÓ

Francesc

XAVIER MAUREL
ECONOMISTA

“EL NOSTRE sistema econòmic mundial ja no s’aguanta”. Això ja ho diem alguns economistes (encara en minoria) i alguns membres, pocs, de la classe política. Per contra, banquers, financers, especuladors, propietaris de grans empreses multinacionals i gran part dels responsables (?) polítics ho neguen: només ens trobem en un petit clot, diuen, del qual ja no trigarem a sortir. Res de sorprenent. El que sí que sorprèn amb força és que la frase que encapça a aquest paràgraf ha estat dita

pel papa Francesc, en una llarga entrevista realitzada pel conegut periodista israelià Henrique Cymerman.

Diu el papa Francesc que hem caigut en una idolatria, la dels diners (recordeu l’antiga història del vedell d’or que ens és contada a la Bíblia –Èxode, 32). Diu també que hem creat una cultura del descart: la que descarta els joves, que haurien de tirar endavant el futur col·lectiu, i els ancians, que ens haurien d’oferir la seva saviesa, la seva experiència que, ara,

ningú no vol escoltar. Descarrem una generació sencera –75 milions de joves europeus aturats, menors de 25 anys–, tot per mantenir un sistema econòmic que, no es cansa de repetir, ja no s’aguanta. Tanmateix, Francesc diu que els polítics joves parlen una “nova música” que li dona esperança. Esperem que també es confirmi aquí.

Perquè els polítics responsables de l’economia han de ser rellevats. Especialment els europeus, que no van saber veure el problema fundacional de la crisi, que no era altre que la bombolla de l’endeutament privat, especialment de la banca. En efecte, mentre altres països, com els Estats Units i la Gran Bretanya, actuaven ràpidament a tallar l’hemorràgia dels seus bancs i aplicaven amb rigor les mesures per sanejar-lo, carre-

gant les pèrdues als responsables; a la Unió Europea van errar en el diagnòstic i van imposar polítiques d’austeritat que han fet baixar el creixement i pujar l’atur a nivells inversemblants, i que van carregar les pèrdues als contribuents.

I el que és més greu: la política econòmica europea persisteix en l’error. I, com era de preveure, l’economia dels països intervinguts segueix a la baixa i l’atur no disminueix sinó és pels qui abandonen o els qui emigren. Està clar que cal canviar de política, i, per tant, de polítics. Perquè els actuals, si més no a casa nostra, també persisteixen en l’error. Per exemple, el Banc Central Europeu ha hagut d’advertir que la nova llei bancària, encara en tràmit, quedarà obsoleta perquè el BCE assumirà funcions que la llei atorgarà al govern es-

panyol, i que, a més, permet la presència de càrrecs polítics en el Fons de Garantia. Ja podeu imaginar amb quines finalitats.

Aquest és el panorama més recent. Mentre l’endeutament privat va disminuint lentament, l’endeutament públic no deixa de créixer. Els mercats financers funcionen –és un dir– de manera caòtica destruint el teixit empresarial i laboral del país. Ja ho va dir fa molts anys l’economista J. M. Keynes: “Els mercats poden conservar la irracionalitat més temps del que tu pots conservar la solvència”. I, com és costum entre nosaltres, els canvis, de fer-se, tindran lloc a darrera hora i a corre-cuita. Recordem, si no, el comentari de Jean Monnet, el pare d’Europa: “Els homes només accepten el canvi en la necessitat, i només veuen la necessitat en la crisi.”. Queda clar, oi?